Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Zienswijze begrotingswijziging 2026-1 GGDrU

Beleidsveld	Volksgezondheid
Organisatieonderdeel	Volksgezondheid
Opsteller	Marianne van der Velde
Kenmerk	34308929
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Nee (artikel 3 lid 2 onder i Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze van de raad op de (ontwerp)begrotingswijziging 2026-1 van de GGD-regio Utrecht (GGDrU), waarin staat dat de raad:
   a. geen opmerkingen heeft over de kosten die gaan over de loon- en prijsindexatie en de daaruit voortkomende verlaging van de inwonerbijdrage,
   b. geen opmerkingen heeft over de bijgestelde inzet voor Covid & Versterking Infectieziektebestrijding Pandemische Paraatheid (VIP),
   c. voor wat betreft de maatwerktaken gemeenten kennis neemt van de technische verwerking van de €100.000 voor soa- en PrEP-zorg voor de jaren 2026 en 2027, maar de GGDrU verzoekt de kwalificatie 'structureel' in de ramingen aan te passen zodat het aansluit bij de afspraken die zijn vastgelegd in de ‘Samenwerkingsovereenkomst GGDrU en Gemeente Utrecht (2026-2029)’,
   d. geen opmerkingen heeft over de volumemutaties bij het gemeentelijk maatwerk (o.a. forensische geneeskunde),
   e. geen opmerkingen heeft over de kosten die gaan over mutaties m.b.t. afspraken met het Rijk en derden,
   f. zich kan vinden in de eenmalige onttrekking van €881.000 in het lopende begrotingsjaar 2026 voor het versterken van de kennis- en adviesfunctie vanuit de reeds opgebouwde bestemmingsreserve.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

De voorliggende begrotingswijziging 2026-1 van de GGD-regio Utrecht (GGDrU) laat een accuraat en evenwichtig financieel beeld zien, waarbij eerdere Utrechtse besluiten correct zijn verwerkt.
In de begrotingswijziging 2026-1 van de GGDrU worden verschillende structurele en incidentele mutaties doorgevoerd. De belangrijkste aanpassingen liggen dit jaar op het vlak van de loon- en prijsindexatie, het geactualiseerde gemeentelijk maatwerk en mutaties m.b.t. afspraken met het Rijk en derden. De eenmalige onttrekking uit de bestemmingsreserve is noodzakelijk voor het versterken van de kennis- en adviesfunctie.
Ten aanzien van de soa- en PrEP-zorg sluit de begroting voor 2026 en 2027 aan op de Utrechtse inzet. Met het oog op de langere termijn verzoekt de raad de GGDrU de term 'structureel' te wijzigen, passend bij de feitelijke looptijd van de 'Samenwerkingsovereenkomst GGDrU en Gemeente Utrecht (2026-2029)'

Context

Aanleiding
De gemeente Utrecht neemt sinds 2014 deel aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht (GR GGDrU). De deelname van de gemeente Utrecht aan de GR GGDrU volgt uit de Wet Publieke Gezondheid (WPG). De gemeente Utrecht heeft bij de GGDrU basistaken uit de WPG belegd op het gebied van de gezondheidsbescherming, advies en ondersteuning bij crisissituaties, en heeft daarnaast maatwerkafspraken gemaakt op het gebied van onder andere de Openbare Geestelijke Gezondheid (OGGZ), de uitvoering van de Wet verplichte GGZ (WvGGZ) en de lijkschouw.

Op 2 december 2026 besluit het Algemeen Bestuur (AB) van de GGDrU over de begrotingswijziging 2026-1. Op 9 september 2026 heeft de Directeur Publieke Gezondheid de raad per brief in de gelegenheid gesteld om een zienswijze op de (ontwerp)begrotingswijziging 2026-1 in te dienen. Via een zienswijze kan de raad invloed uitoefenen op het beleid en de financiën van de GGDrU. Het Algemeen Bestuur van de GGDrU neemt zienswijzen die uiterlijk 1 december 2026 zijn gedeeld mee in de besluitvorming tijdens de vergadering van het AB op 2 december 2026.

Juridische context
In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGDrU staat vastgelegd dat de gemeenteraden de gelegenheid krijgen om een zienswijze in te dienen indien een begrotingswijziging leidt tot een aanpassing van de inwoner- en/of kindbijdrage.

De grondslag voor het bieden van deze gelegenheid aan de raad om een zienswijze in te dienen op de (ontwerp)begrotingswijziging 2026-1 van GGDrU is artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en artikelen 43 en 44 van de Gemeenschappelijke regeling GGDrU. Van toepassing op de situatie van de gemeente Utrecht is tevens de vrijwaringsbepaling van de gemeente voor financiële gevolgen van de uitvoering van taken door GGDrU o.a. in de Jeugdgezondheid (art 54 lid 2 van de GR GGDrU).

Beslistermijn
Uiterlijk 1 december 2026 moet de gemeente Utrecht haar zienswijze delen met de GGDrU. Indien de gemeente Utrecht de zienswijze later of niet deelt, neemt het Algemeen Bestuur deze niet mee bij de definitieve besluitvorming op 2 december 2026.

Beoogd effect
Met de zienswijze kan de gemeenteraad invloed uitoefenen op het beleid van de GGDrU. Het Algemeen Bestuur neemt de zienswijze mee in de besluitvorming op 2 december 2026.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
- Raadsvoorstel Zienswijze kaderbrief 2026 GGDrU
- Raadsvoorstel Zienswijze Ontwerpbegroting 2026 GGDrU

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico’s

Beslispunt	
1	Bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze van de raad op de (ontwerp)begrotingswijziging 2026-1 van de GGD-regio Utrecht (GGDrU), waarin staat dat de raad: a. geen opmerkingen heeft over de kosten die gaan over de loon- en prijsindexatie en de daaruit voortkomende verlaging van de inwonerbijdrage, b. geen opmerkingen heeft over de bijgestelde inzet voor Covid & Versterking Infectieziektebestrijding Pandemische Paraatheid (VIP), c. voor wat betreft de maatwerktaken gemeenten kennis neemt van de technische verwerking van de €100.000 voor soa- en PrEP-zorg voor de jaren 2026 en 2027, maar de GGDrU verzoekt de kwalificatie 'structureel' in de ramingen aan te passen zodat het aansluit bij de afspraken die zijn vastgelegd in de ‘Samenwerkingsovereenkomst GGDrU en Gemeente Utrecht (2026-2029)’, d. geen opmerkingen heeft over de volumemutaties bij het gemeentelijk maatwerk (o.a. forensische geneeskunde), e. geen opmerkingen heeft over de kosten die gaan over mutaties m.b.t. afspraken met het Rijk en derden, f. zich kan vinden in de eenmalige onttrekking van €881.000 in het lopende begrotingsjaar 2026 voor het versterken van de kennis- en adviesfunctie vanuit de reeds opgebouwde bestemmingsreserve.
Argumenten	
1.1	Algemene mutaties en indexatie lopen volgens afspraak.
	De doorgevoerde loon- en prijsindexatie is conform de gemaakte richtlijnen doorberekend. De GGDrU verwerkt de reguliere aanpassingen op basis van reële indexatie, maatwerk en afspraken met derden correct.
1.2	Maatwerkafspraken zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.
	De nieuwe samenwerkingsafspraken voor maatwerk zijn vastgelegd, waarbij onder andere voor Meld en Adviespunt Bezorgd (MAB) vierjarige afspraken zijn gemaakt. De structureel stijgende trend in de verrichtingenaantallen voor de forensische geneeskunde wordt door de GGDrU onderbouwd en is verklaarbaar.
1.3	Rijksmiddelen en Covid/VIP-bijstellingen sluiten aan bij de realisatie.
	De volumemutaties en specifieke subsidies vanuit het Rijk en derden zijn conform de regionale afspraken en planningen verwerkt.
1.4	De €100.000 voor soa- en PrEP-zorg is voor 2026 en 2027 correct verwerkt conform afspraak.
	De verwerking van deze middelen is voor de jaren 2026 en 2027 correct opgenomen. De huidige afspraken zijn vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst GGDrU en Gemeente Utrecht (2026-2029). Omdat over eventuele voorzetting na 2029 nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden, verzoekt de raad de GGDrU om de kwalificatie 'structureel' te wijzigen zodat deze aansluit bij de gemaakte afspraken.
1.5	De instemming met de onttrekking uit de bestemmingsreserve in 2026 betreft een eenmalige concessie.
	Utrecht stemt in met het inzetten van de reserve (€ 881.000) in 2026. Hiermee wordt voorkomen dat de lopende transitie en reorganisatie binnen de GGD stagneert.

Kanttekeningen/Risico's	
1.1	De financiële druk op basistaken blijft alertheid vragen.
	Hoewel de reguliere mutaties volgens afspraak lopen, blijft de algemene budgettaire druk binnen de gemeenschappelijke regeling hoog. Dit onderstreept het belang van scherpe gemeentelijke kaders en een kritische beoordeling van toekomstige begrotingswijzigingen en financiële voorstellen.

Financiën
De financiële mutaties in de begrotingswijziging 2026-1 kennen een wisselend beeld voor de gemeente Utrecht:
- De algemene mutaties voor loon- en prijsindexatie leiden tot een structurele verlaging van de inwonerbijdrage naar €5,790 per inwoner voor de gemeente Utrecht (komende van €5,884 in de begroting 2026-0);
- In 2026 zijn de hiermee gemoeide kosten gedekt binnen het programma;
- De mutaties voor de loon- en prijsindexatie, de herziene maatwerkcontracten (o.a. MAB) en de forensische geneeskunde zijn conform de afspraken en planningen verwerkt;
- Gemeentelijke budgettaire positie (SOA/PrEP): Voor de jaren 2026 en 2027 zijn de middelen conform de Utrechtse begrotingsbasis gedekt. Voor de periode vanaf 2028 verwijzen we naar de gemaakte afspraken in de 'Samenwerkingsovereenkomst GGDrU en Gemeente Utrecht (2026-2029)'
- Reserves en Begrenzing Risico (Kennis- en adviesfunctie): De eenmalige onttrekking van €881.000 in het lopende begrotingsjaar 2026 is gedekt vanuit de reeds opgebouwde bestemmingsreserve.

Vervolg
De vastgestelde zienswijzebrief wordt naar GGDrU gezonden en meegenomen in de besluitvorming van het algemeen bestuur GGDrU over de (ontwerp)begrotingswijziging 2026-1 in het Algemeen Bestuur van GGDrU van 2 december 2026.

Samen stad maken
'Gemeente aan zet' is van toepassing, er is niet samengewerkt met Utrechters voor dit voorstel.

Communicatie
Er is geen aanvullende communicatie voorzien.

Niet referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing omdat dit een raadsvoorstel betreft over stukken van een gemeenschappelijke regeling (artikel 3 lid 2 onder i Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Zienswijzebrief begrotingswijziging 2026-1

Bijlagen informatief
- Brief GGDrU aan Raad Begrotingswijzing 2026-1
- Ontwerp begrotingswijziging GGDrU 2026-1
- Bijlage bij (ontwerp)Begrotingswijziging GGDrU 2026-1 Gemeentebladen
- Samenwerkingsovereenkomst GGDrU en gemeente Utrecht 2026-2029